

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Zastępca
Rzecznika Praw Obywatelskich
Stanisław TROCIUK

RPO-645637-VII-7002/10/JN

00-090 Warszawa Tel. centr. 22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 22 827 64 53

Warszawa, *1 września 2010 r.*

Pan
płk Kajetan Dubiel
Dyrektor Generalny
Służby Więziennej
Warszawa

szanowny Panie Dyrektorze

Do Biura Rzecznika Praw Obywatelskich wpłynęło pismo pana P. F. s. B., obecnie przebywającego w Areszcie Śledczym w H.

Wnioskodawca złożył wniosek do Dyrektora Aresztu Śledczego o wydanie odpowiedniej odzieży na okres letni. Skazany otrzymał koszulkę gimnastyczną z długim rękawem i slipy typu bokserki. Zdaniem skazanego otrzymana należność nie spełnia roli odzieży przeznaczonej na porę letnią. Dyrektor Aresztu, w wyjaśnieniach przesłanych do Biura Rzecznika, wyjaśnił, że w omawianym przypadku postąpiono zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 października 2003 r. (Dz. U. Nr 186, poz. 1820) w sprawie warunków bytowych osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych. Przepis § 1 ust. 2 i załącznika Nr 1 rozporządzenia stanowi, iż skazanym mężczyznom wydaje się na okres letni koszulkę gimnastyczną i spodenki gimnastyczne.

Analiza przywołanego przepisu rodzi wątpliwości dotyczące właściwej jego interpretacji. Koszulka gimnastyczna i spodenki gimnastyczne - zgodnie z kategorią w jakiej się znalazły - zaliczane są do bielizny, jednak zawężono okres jej wydawania do pory letniej. Prowadzi to do wniosku, że skazany przyjęty do zakładu karnego w okresie zimowym nie otrzyma bielizny. Oznacza to również, że przepisy nie przewidują wydania osadzonym takich należności jak odzież przeznaczona na okres letni. Jeżeli jednak potraktujemy wymienione części garderoby jako odzież wierzchnią (co wynika z nazwy

i ograniczonego okresu wydawania - tylko w okresie letnim), to powstaje problem braku zapewnienia skazanym mężczyznom bielizny typu slipy. Nadmieniam, iż skazane kobiety nieposiadające własnej odzieży otrzymują od administracji bieliznę typu reformy.

Przepis, o którym mowa, nie wyczerpuje zatem dyspozycji art. 111 § 1 Kodeksu karnego wykonawczego (dalej k.k.w.), zgodnie z którym skazany otrzymuje do użytku, od zakładu karnego, odpowiednią do pory roku odzież, bieliznę oraz obuwie, o ile nie korzysta z własnych. W podobnym duchu brzmi treść przepisu zawarta w § 4 ust. 1 wymienionego rozporządzenia. Otrzymywana z zakładu karnego odzież ma być również odpowiednia ze względu na zachowanie zdrowia, o czym stanowi art. 102 pkt 1 k.k.w. Europejskie Reguły Więzienne zalecają by więźniom, którym nie zezwolono na noszenie własnej odzieży, wydawać komplet odzieży - odpowiedniej do klimatu i właściwej do utrzymania zdrowia. Odzież taka nie będzie w żaden sposób poniżać ich lub upokarzać (22.1). Musi być więc odpowiednia ze względu na wymóg traktowania skazanego w sposób humanitarny, z poszanowaniem godności ludzkiej skazanego.

Reasumując, przepis § 1 ust. 2 i załącznika Nr 1 przywołanego rozporządzenia stoi w wyraźnej opozycji do przytoczonych przepisów ustawy Kodeks karny wykonawczy i reguł międzynarodowych, które obligują personel więzienny do zapewnienia skazanym bielizny osobistej (w ilości umożliwiającej utrzymanie właściwej higieny osobistej - czyli zgodnie z ogólnie przyjętymi standardami minimum 2 pary) i odzieży odpowiedniej do pory roku (letniej i zimowej).

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 16 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. Nr 14, poz. 147 ze zm.) uprzejmie proszę Pana Dyrektora o podjęcie inicjatywy legislacyjnej zmierzającej do zmiany w omawianym zakresie przepisów regulujących warunki bytowe osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych.

Z poważaniem

